

3.Sınıf

Defter Notları

6. Hafta

TYMM
2026

Türkçe

(Gerçek ve Mecazi Anlam)

Hayat Bilgisi

(Çocuk Hakları)

Matematik

(Kesirler)

Fen Bilimleri

(Duyu Organlarının İşlevleri)

Mustafa Kabul

www.mustafakabul.com

GERÇEK VE MECAZ ANLAM

Gerçek Anlam: Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamıdır.

Mecaz Anlam: Bir sözcüğün gerçek anlamından farklı uzak anlamıdır.

Taş : Yerkabuğunda bulunan irili ufaklı sert ve katı maddelerdir.

→ Murat sahilde birçok **taş** topladı. (gerçek anlam)

→ Murat meğerse **taş** yürekli biriymiş. (mecaz anlam)

→ Çetin'in başı dönünce birden bayıldı. (gerçek anlam)

→ Ben bu filme bayılıyorum. (mecaz anlam)

→ Uçurtmanın ipi ortadan koptu. (gerçek anlam)

→ Kitapları taşımaktan kolum koptu. (mecaz anlam)

→ Melih o kadar sert vurdu ki top birden patladı. (gerçek anlam)

→ Yakında büyük bir savaş patlayacak. (mecaz anlam)

☐ Öğretmenimiz **tatlı tatlı** bize bakıyordu. (.....)

☐ Gözlerime bir **perde** indi galiba, göremiyorum. (.....)

☐ Karanlıkta **yıldızları** seyretmek istiyorum. (.....)

☐ Kitaplarını boş bir **kutuya** yerleştirdi. (.....)

☐ Konsere gidemediğimiz için biletlerimiz **yandı**. (.....)

☐ Bu elbise ona çok **yakışmış**. (.....)

☐ **Balkondan** aşağıya doğru sarkan çocuk yere düştü. (.....)

☐ Perdenin arasından bir **ışık** süzüyordu. (.....)

☐ Babam **koyu** bir Galatasaray taraftarıdır. (.....)

☐ Polat 86 sayfalık kitabı bir günde **yalayıp yuttu**. (.....)

☐ Nasreddin Hoca **keskin** bir zekaya sahiptir. (.....)

☐ Senden bu kadar **ağır** sözler hiç duymamıştım. (.....)

Çocuk Hakları

Dünyada yaşayan bütün çocukların rengi, dili, milleti, dini ne olursa olsun ortak hakları vardır. Bu haklar **Çocuk Haklarına Dair Sözleşme**'de belirtilmiştir.

- › Bu sözleşme metnini Türkiye dahil 196 ülke kabul etmiş ve imzalamıştır.
- › Bu ülkeler çocukları ve çocukların haklarını korumaya, geliştirmeye söz vermişlerdir.
- › Bu sözleşmeye göre 18 yaşından küçük herkes çocuk sayılır.

Çocuk Hakları

- * Yaşama hakkı , gelişme hakkı, sağlıklı beslenme hakkı
- * Kimlik hakkı, vatandaşlık hakkı, anne ve babayı tanıma hakkı
- * Eğitim hakkı, sağlık hakkı, güvenlik hakkı, barınma hakkı
- * Eşitlik hakkı, ayırım yapılamama hakkı
- * Korunma hakkı, zorla çalıştırılmama hakkı, şiddetten korunma hakkı
- * Katılım hakkı
- * Oyun ve dinlenme hakkı
- * Özel hayatın gizliliği hakkı
- * Düşüncelerini açıklama hakkı

KESİRLER

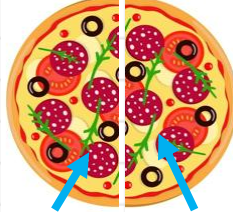
Kesir: Bir bütünün eş parçalara ayrılması, eş parçalardan kaç tanesinin alındığını gösteren ifadedir.

Yarım: Bir bütünün 2 eş parçaya ayrılması ve parçaların her birine yarım deriz.

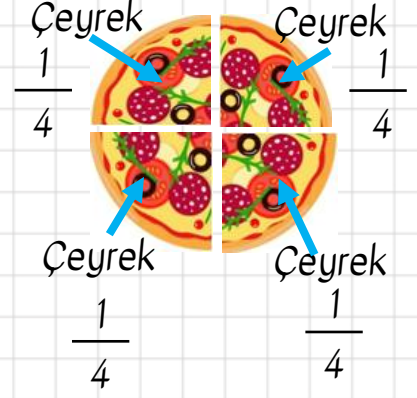
Çeyrek: Bir bütünün 4 eş parçaya ayrılması ve parçaların her birine çeyrek deriz

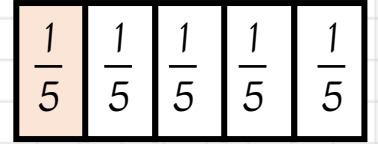
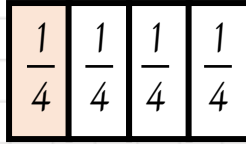
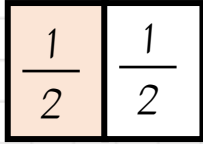
Bütün
 $\frac{1}{1}$

Yarım Yarım
 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

Çeyrek Çeyrek
 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$
Çeyrek Çeyrek
 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$

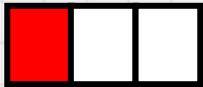

Pay
 $\frac{1}{4}$
Kesir çizgisi
Payda

Pay: Bölünen parçalardan kaç tanesinin alındığını gösterir.

Payda: Bir bütünün kaç parçaya bölündüğünü gösterir.

► Şekilleri kesirle gösterelim.

$\frac{1}{3}$

Üçte bir

$\frac{2}{3}$

Üçte iki

$\frac{3}{4}$

Dörtte üç

$\frac{2}{5}$

Beşte iki

► Kesirleri şekille gösterip payı boyayalım.

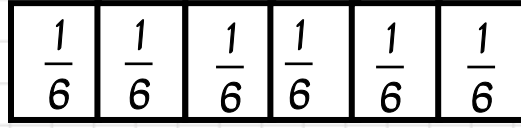
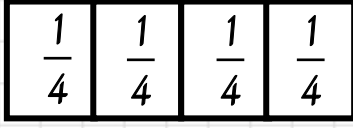
$\frac{2}{6}$

$\frac{3}{5}$

$\frac{4}{7}$

BİRİM KESİR

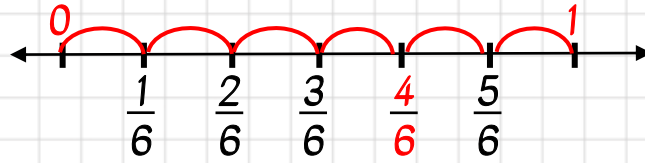
Birim Kesir: Bir bütünün parçalarının her birine birim kesir denir. Birim kesrin payı her zaman 1' dir.

Birim kesirler: $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{5}$ $\frac{1}{6}$ $\frac{1}{7}$ $\frac{1}{10}$ $\frac{1}{20}$ $\frac{1}{50}$ $\frac{1}{100}$

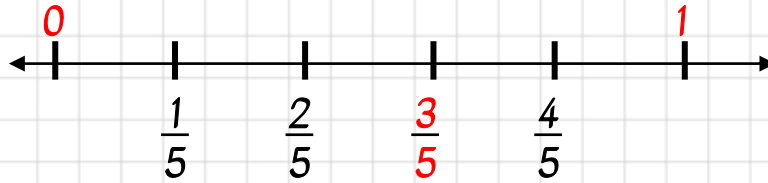
SAYI DOĞRUSU

$\frac{4}{6}$ kesrini sayı doğrusunda gösterelim.

- * Sayı doğrusunda 0 ile 1 arası bir bütündür.
- * Bütün payda kadar eşit parçalara bölünür.
- * Her parça bir birim kesirdir.

$\frac{3}{5}$ kesrini sayı doğrusunda gösterelim.

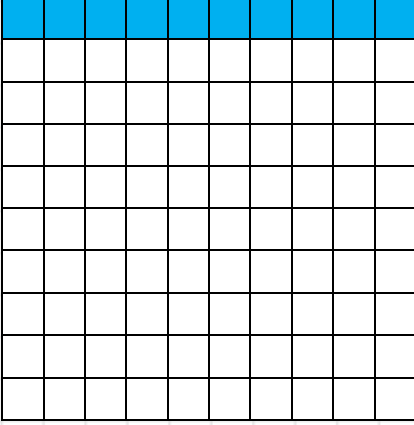

$\frac{5}{6}$ kesrini sayı doğrusunda gösterelim.

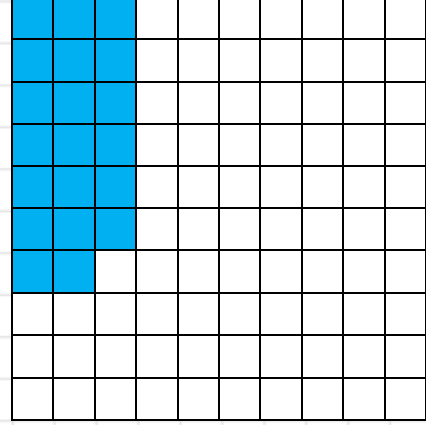

YÜZDE

- * Bir bütünün 100 parçaya bölünmesi ve istenilen miktarının alınmasıdır.
- * Bu kesir miktarı alış verişte çokça kullanılır.
- * % işaretiyle gösterilir.

$$\frac{10}{100}$$

$$\frac{20}{100}$$

- * Bir mağaza ayakkabıda $\frac{10}{100}$ indirim yaptı.

Duyu Organları

Canlılar çevresinde olup bitenleri, varlıkları, varlıkların özelliklerini duyu organlarıyla algırlar. İnsanların 5 duyu organı vardır.

1-Göz (görme duyu organı)

2-Kulak (işitme duyu organı)

3-Burun (koku alma duyu organı)

4-Dil (tat alma duyu organı)

5-Deri (dokunma-hissetme duyu organı)

1-Göz: Görme organımızdır. Çevremizdeki varlıkların rengini, şeklini, yakınlığını, uzaklığını, hareketlerini, boyunu algılarız.

☀ Bitkilerin gözleri yoktur.

☀ Hayvanların türlerine göre farklı gözleri vardır.

☀ Kartal en keskin gözlere sahip hayvandır.

☀ Baykuşlar, kediler, yarasalar karanlıkta da görebilirler.

☀ Örümceklerin ve akreplerin 8, birçok böceğin 5 gözü vardır.

2-Kulak: : İşitme-duyma organımızdır. Çevremizdeki varlıkların sesini duymamıza yarar. Sesler kulağımızdan içeri girerek beynimize ulaşır ve beynimiz sesleri algılar.

☀ Baykuş, kedi, köpek, yunus gibi hayvanlar insanlardan daha iyi işitir.

☀ Yarasalar kulakları sayesinde (yankı) karanlıkta yönlerini bulabilirler.

☀ Çekirgenin kulakları ayaklarındadır.

☀ Bazı böcekler ayaklarındaki tüyler sayesinde varlıkları algılayabilir.

3-Burun: : Koku alma organımızdır. Çevremizdeki varlıkların kokusunu algılamıza yarar. Nefes alıp vermemizi sağlar.

☀ Hayvanlar daha çok avlarının kokularını hissetmek için kullanır.

- ☀ Köpekler ve ayılar çok hassas burunlara sahiptir.
- ☀ Böceklerin burunları yoktur. Burun yerine antenlerini ya da bacaklarındaki tüyleri kullanırlar.
- ☀ Filler burunlarıyla koku alma, nefes alma, su içme, tutma gibi birçok amaçla kullanır.

4-Dil: : Tat alma organımızdır. Varlıkların tatlarını dilimizle dokunarak algılarız. Dilimizin her bölgesi farklı tatlara karşı duyarlıdır. Varlıkların tatlarını ekşi, tuzlu, acı ve tatlı olarak hissederiz.

- ☀ Kelebek, arı, sinek, böcek gibi canlıların dilleri yoktur. Dil yerine ayaklarıyla tat alırlar.
- ☀ Kediler dillerini vücutlarını temizlemek için kullanır.
- ☀ En uzun dile sahip canlı karıncayiyendir. Bu hayvan diliyle avını yakalar.
- ☀ Bukelemunların dilleri kendi boylarının iki katına çıkabilir.
- ☀ Yılanlar dillerini koku organı gibi kullanır.

5-Deri: : Dokunma organımızdır. Varlıkların sıcaklığını, şeklini, sertlik-yumuşaklık durumunu dokunarak derimizle hissederiz. Vücudumuzun tüm etrafı deri ile kaplıdır.

- ☀ Timsahların derileri çok serttir.
- ☀ Gergedan ve filler derilerini korumak için çamur banyosu yaparlar.
- ☀ Yılanlar yılda 4-5 kere deri değiştirebilirler.